

ԱՍԲԱՐԵԶ

ASBAREZ

(The ARENA)
AN ARMENIAN WEEKLY

Published by the ASBAREZ PUBLISHING CO., P. O. Box 865, Fresno, Calif.
Yearly Subscription \$2.00 Phone 2761 Single Copy 5 Cents

For advertisements apply to the above address or to the Office: 816 EYE ST., FRESNO
Entered at the Post Office at Fresno, Calif. as Second class mail matter.

Տպարան և Խմբագրատուն, 816 Այ փողոց, Քեմբրիջ 2761
Բաժանորդագրությունը կանխիկ է և ունի թիվ կրճատ սկսելով, վճարելի տրեքսով, մեծ օր-
տրով և ՄԼԿ ՍԵՆՏՆԵՐՈՅ հրատմով, Ամերիկայի համար տարեկան \$2.00, Արտասահման 12½ ֆր.
Ձեռագիրները եւ չեն դարձուի

ՅԵՐԵՂՈ, ՔԱՆՈՒՄԵՐՈՒՄ, ՈՐԻՄԵՒ, ՅՈՒՆԻՍ 14, 1918

JUNE 14, 1918 VOL. 10 NO. 514

ՀԱՐԱԹԱԹԵՐԹ
Համակ և դրամ հետեւեալ հասցէին՝
The ASBAREZ Publishing Co., P. O. Box 865, Fresno, Calif., U. S. A.

ՀԱՅԵՐՈՒՍ ԴԻՄԱՍԿԻՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Այս խնդրի շուրջ քիչ զորած է և կը կար-
ծենք որ անհրաժեշտութիւն է քիչ մը ա-
ւելի երկար կանգ առնել ու ներկայացնել
այնոք հասարակութեան: Խմբագրական
աշխատութեան մը մէջ անկարելի է պատմա-
կան մանրամասնութիւնները յատկապէս
ներկայ աշխատանքներու յատկապէս
ներկայացնել:

Տարիներու ընթացքին մենք կրցած չենք
համապատասխան նպատակաւորութեան
միջոցով յատկապէս հայկական հարցի
կարեւորագոյն գիտնականական աշխա-
տանքները: Մեր ազգի և անոր ներկայա-
յայտի մարմինները չեն կրցած մշտապէս
և արդիւնատու աշխատանք կատարել, ա-
նոք ջանացած չեն մեր խնդիրը իր քա-
ղաքական անհրաժեշտութիւն պատկերա-
ցնել և ամէն անգամ ալ, երբ ներկայա-
յայտ են ունէ պետական նշանաւոր անձնա-
ւորութեան և կամ հասարակական աշխա-
տանքի գործիչի միջոց ալ շեշտած են մեր
անցեալ պետական գործունէութիւնը ծան-
րացած են մեր որբերու և կարօտեալներու
կայս, խօսած են մեր թշուառութեան
ուրջ և շատ թույլ չեւա դրած են քաղա-
քական մեր ձգտումները ներկայացնելու
ամէն:

Եւրոպական պետութիւններու որեւէ
ներկայացուցչական ժողովի առանձին միայն
մենք երբեք եղած ենք, ուղարկած պատ-
գամաւորութիւն մը, որ մեզի բարեկամ
նկողմ անձնաւորութեանց միջոցաւ կրց-
ած է ֆակտ մը բացի խօսակցել աշխարհի
խաղաղ անօրինակներու հետ: Նախապէս
մեր և կամ ներկայացուցչի մը մէկ միջո-
ցով բաւական եղած է յուսադրուելու, հա-
տաւարելու և ապա յոյս ներշնչելու հայ ժո-
ղովորդին և այդպիսով ալ իրենց «Իրա-
ւապետական աշխատանքները» վերջացած
համարելու:

Ինչպէս ըսինք, գիտնականական կազ-
մակերպութեամբ, հետաւեալ և շարունակա-
կան ջանքեր թափուած չեն — քաղաքա-
կան խնամով:

Վերջին տարիներու մէջ գոյութիւն ու-
նեցող Ազգային Պատուիրակութիւնն ալ,
որ ընդհանուր մտադրութիւնը միայն է,
եղած է, անպայմանօրէն, աւելի զբաղան,
աւելի գործնական և քիչ մը ալ աւելի
քաղաքական ընդլայն կողմ — իր նախորդ-
ներու գործունէութեան հետ քաղաքա-
կան:

Ազգային Պատուիրակութիւնն ալ վեր-
ջին տարիներու ընթացքին, կը գտնուէր
հայ իրականութեան մէջ գոյութիւն ու-
նեցող հակընդդէմ ու տրամադրութեան
միջոցով հայկական կեանքի հաստատողներ
այդ նորի վրայ գիտնականական աշխատանք-
ներ կատարելու առաջարկողներ և միայն
որբերու, կարօտեալներու անունով զի-
նուած կատարելու կողմնակիցներ: Կամ
արական շարժման, կուսի նպատակա-
ւորութեան ընդունող և այդ ոգով
գիտնականութեան գիտելու ու մեծ պե-
տութիւններու (զաւանկից) ամփոփու-
թիւնն ապահովելու և հակահամարձակ
խմբակի հետեւողներ: Այդ երկու մայրե-
րու մէջ աշխատանք կատարելը բաւական
գիտելու է:

Վերջին երեք չոր տարուայ ընթացքին
քաղաքական կուսակցութիւնները շեշ-
տեցին թէ պէտք էր զաւանկից պետու-
թիւններու ուղարկութեան հրով և կուս-
կանի վրայ — ներկայացնելով անոր օգու-
տական խիստ կարեւոր նշանակութիւնը,
հայերու գիտնական ուղին և թրքո-գեր-
ման յարաբերութեան կասկածներու համար
իր յարաբերութեան ամուր պատմել:

Չի լսեցին: Պայքարեցան, զանցին այդ
մտածողութեան դէմ, ներկայացան մի-
այն որբերու անունով և վառեցին մեր
քաղաքական ամբողջութիւնը:

Ինչո՞ւ տարիներէ ի վեր ջանք չթափե-
ինք հակացնելու անգլիական ղեկավարող
ընթաններուն, որ իր տիրապետութեան
տակ գտնուող Հնդկաստանն ու Եգիպտոս-
ն որ պաշտպանելու համար Կովկասի ամ-
բողջական պէտքն ունի:

Չափաւորեցան ալ ուղղութեամբ:
Եւ այսօր, երբ թրքո-գերման փոփակ-
ները ներս խուժած են Կովկաս, երբ
հազարաւոր հայկական բանակը բաժնու-

թեամբ կը դիմադրէ թշնամիին, երբ Կով-
կասի բրիտանական ազդեցութիւնները զենքի
տակ կանգնած են 18-42 տարեկան բոլոր
երիտասարդները և երբ մեզ համար երկ-
րորդ Վարդանանք սրբազան պատերազմի
խնդիրը կայ — մեր մէջ գոյութիւն ունին
մարդիկ որ կը ջանան միայնակ թողուլ
կուսող հայ բանակը, դրամական օժան-
դակութիւն չի հասցնել, Ամերիկահայու-
թիւնը չկարող է մէջ պահել և կատա-
րել վառակեանքներու անարգանքի արժա-
նացած դերը:

Կրեւնք հաստատուեալ — որ երբ Կով-
կասի մէջ կուսողներն ունին այնպիսի 2
միլիոն կովկասահայութեան և 350 հազար
փախուսականութեան փառաբանութիւնն ու
համակրանքը, երբ քաղաքի այդ պանակ-
ներու յաղթութեանց համար Ազգային
Պատուիրակութեան պետ Պողոս Նուպար
Փաշան ուրախութեամբ կը հեռագրէ Ե-
գիպտոսի Ազգային Միութեան և ինքն ալ
այդ ուղղութեամբ ջանքեր կը թափէ, երբ
Ազգային Միութեան ալ նեղուկ կը հան-
գիտանայ մեր պատեր, մեր կեանքը, մեր
հայրենիքը պաշտպանող մարտիկներուն,
այստեղ, հետաւոր Քալիֆորնիոյ մէջ,
դեռ մարդիկ կան, նախապատմական շրջ-
անին մնացած, որ չեն կամենար դրամա-
կան օգնութիւն հասցնել կովկասեան ծա-
կաւոր վրայ քաջարի գիտնական և զաւ-
նակից պետութիւններու դատին համար
արեւն թափող հայ կարեւորներուն:

Անոք ո՞չ միայն այդ կրեւնք, այլ ամէն
կերպ կաշխատին վարկաբանութիւն մէկը, որ
հայ դատը համար կաշխատի Ամերիկայի
մէջ, չեն ամենար և զրեւն թէ Ազգային
Միութեան նախագահին դատ և անկէ ան-
հատարար (ընդհեմ. մերեւ. խմբ.) Կով-
կասէն եկած ուրիշ ներկայացուցիչ մը
ալ կը բանակցի Աւստրալիոյ կառավա-
րութեան հետ:

Նախ կը յայտարարենք ի գիտութիւն
Քալիֆորնիոյ հայութեան, որ այդ ուրիշ
ներկայացուցիչը ոչ այլ որ է, եթէ ոչ Ա-
մենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմէ: Եւ
հաշտարար յայտնի պատուիրակ, որուն
վերաբերմամբ մենք յարգանք ունենալու
ենք և ոչ թէ պախարակելու տրամադրու-
թիւն և կամ անոր պատուիրակ ըլլալու
հանգամանքը միտող դատաւարանքի ըն-
թացք:

Երկրորդ՝ պիտի յայտարարենք որ Կա-
թողիկոսի ներկայացուցիչը կը գործէ ո՞չ
թէ անհատարար տեղաւոր Ազգային Միու-
թեան, այլ անոր հետ համագործակցա-
րար: Բոլոր ըսե-բարաններու պախարակելի
աղբիւրն չուն է որ երկու ներկայացուցիչ-
ներն ալ Հայկական հարցը կը ներկայա-
ցնեն իր իսկական գոյնով — իր քաղա-
քական խնդիր և ո՞չ թէ իր որբերէ, խեղ-
ճերէ և թշուառներէ բաղկացեալ համայնք
մը:

Եւ այսպէս — մեր բոլոր ազգային հա-
տաւորութիւնները — Կաթողիկոս, Ազգա-
յին Պատուիրակութիւն և Հայ Ազգային
Միութեան կրթական Ազգային քաղաքա-
կանութեան որոշ ճանապարհով և հայու-
թեան ստուար մասը կանգնած է մեր ամ-
բողջութիւնը պաշտպանող հայկական բա-
նակներու կողքին:

Անոք որ այդ քաղաքականութեան չեն
հաւատար, անոք որ մեր կուսողներուն
չեն օգնել, անոք հակառակ կրթական
մեր ազգի մեծամասնութեան և ապա ու-
րեմն արժանի են բարոյական դատաւարա-
ւորութեան:

Ժամանակ է վերջ տալու երկդիմի խո-
սակցութեան, կրկնակի միջոց ունեցող
յօդուածներուն և ճակատաբաց յայտարա-
րել ժողովուրդին —

Համաժողով ենք Կովկասի և այլ ճակա-
տներու վրայ կուսող հայ երիտասարդու-
թեան, և եթէ այո՞, պարտաւոր ենք
դրամապետ և այլ միջոցներով օգնել, թէ
ո՞չ:

Համաժողով ենք Ազգային Պատուիրա-
կութեան հետապնդող քաղաքական նպա-
տակներուն և ամուր հասնելու միջոցնե-
րուն — եթէ այո՞, ապա ուրեմն պարտա-
ւոր ենք ենթարկուիլ Հայ Ազգ. Միու-
թեան հրահանգներուն, որովհետեւ Մի-
ութեան և Պատուիրակութեան ներկա-
յայտող համապատասխան մարմինը:

Փախուստի ճամբայ չկայ:

Այո՞ կամ ո՞չ:

Այս հասարակութիւնը ճամբարութիւն
ու պարզութիւնը պիտի է որ հասնան:

ՀԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՄԵԾ ԺՈՂՈՎ

Սարգսիւս Զ. Գ. Լ. Անճրէյսի Կո-
միտէին կողմէ, որ տեղի պիտի ունենայ
յառաջիկայ կիրակի, ՅՈՒՆԻՍ 16 ին, երբ
կոյնան ժամը 7,30 նի Պիկեւորտ ճօրէ մէջ,
231 Սառիթ Պրոտէստէ:

Գլխաւոր ատենախօսն է Ընկ. Ա. ՄԻ-
ԲԱՅԵԼԵԱՆ: Նիւթն է՝

ՎԿՈՒՄԱՆԵԱՆ ՌԱԶՄԱՏԱԿԱՏԸ ԵՒ
ՀԱՅ ԲԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԴԵՐՔՈՒ:

Լուս Անճրէյսի և չրջակայքի երկուս հա-
տարակութիւնը սիրով կը հրաւիրուի ներ-
կայ գտնուելու այս խիստ կարեւոր ժողո-
ւին:

Երգեր և արտասանութիւններ իրենց
կարգին:

Զ. Գ. Լ. ԱՆՃՐԷՅՍԻ ԿՕՄԻՏԷ:

Պ Ա Տ Ե Ր Ա Ջ Մ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՌԱՌՈՐ շարք մը կը զաւանկեցնեն
համար և պատմութեան մէջ ինչպե՞ս որդէս
մեծագոյն շրջափակութիւնը ընդհանուր պատե-
րազմին: Այս շարքին սկսեալ մինչ անչ որ
ուր քաղաքակրթութեան բանականութիւնը մենք պիտի
մշին թշնամույն վերջական պարտութիւնը, նախ
կը պիտի հասնան յոսեանութեան կարեւոր շրջանի
բնույթ: Տարբերութիւն չունի թէ ո՞րքան նոր յար-
մանադրականներու անկեղծութիւնը թշնամույն ունի
վերադաշնած մեզի համար և կամ ժամանակագր
յաղագրութիւններ կը շարժի իր քաղաքագրութեան
գործերու կրօնաւոր, որ փառաբանութիւնը զաւան-
կեցնելու վերջական զգոյթանակին վրայ ան-
հրաժեշտ պիտի մնայ:

Շատ աւելի մեծ ու կարեւոր զիջւորներ շարք
մը կը լսեն զոր կարելի է շարիչ բառաւորն վը-
րայ և կամ զուտ գիտնական ուրիշ շարժանիշ-
ներով որովհետեւ անկախ նշանակեց զաւանկեց-
նելու բարոյական յաղթութիւնը և արտաքին
զերման պարտութեան իրաւաստութիւնը: Հա-
զար անգամ շարժանիշութիւն ամերիկեան զորա-
բանակներու հերոսական գիտնականութեան և յան-
գուզե նախաքարակին: զաւանկեցնելու բարոյա-
կան ու կորով անկեղծութիւնը մեր ստացան,
մինչ զերման օրաթերթերը հրահանգներ կատա-
նային զերման ժողովուրդին միջոց պատասխան
մեծ յարմարեցնելու միտողութեան համար:

Բացէ ի թայ ուրախանալով ամերիկացիներու
հիմալայի քաղաքագրութեան վրայ՝ զաւանկեց
երկրները անտես չըրին այն զիջւորներին, որ
զերմէ զերմարդկային գիտնականութիւնը փրկեա-
ցնեն, անգլիացիներուն, իտալացիներուն և
պէնթաքայրներուն: Սակայն ամերիկեան զիջւոր-
ներու դրամապետութեան արեւն մէջ նոր յոյս մը ար-
ժարեցին: Անոք տեսան փառաւոր նմոյշ ամե-
րիկեան գիտնականի կուսի անկեղծ և քաղաք-
կան կարեւորութիւնը: Ամերիկեան կողմէ երկաթա-
սարգուսիւս երկնով օգոյթաւոր փողոյն տես-
նելով և անոնց ամերիկայ յարմարեցնելու նմա-
րելով զաւանկեցնելու անկեղծ քան երբէք ապահով
զղացին թէ պատերազմը վերջապէս իրենք պիտի
շահեն:

Եւ արդ անկեղծ մը ալ նեւտոն պատկերին միւս
կողմը: Գերմանական օրաթերթ Բաշ-
գերիքն որ իր հաւատութեան պարզանքներ յայտա-
բարէ, որովս թէ յաղթանակի յայտ ունեցող ան-
թերթերը հաւատութեան ստանալներու մասին
ժամանակ պիտի գտնեն մասնակի: Ուրիշ գեր-
մանական թերթ մը ժողովրդին կրէ թէ ամեծ
կորուստներ տեղի ունեցած են և թէ օրմանին
անպատ պահեստի ոյժ էր ունի, թէ օրմանին
հիմալայ երկաթուղային սխառմ մը ունի և թէ
ամենք համբերութեամբ կրկին պատառնուելու
ենք: Եւ այն նախապատմութեան կը գործեն
յաղով մը ընդունելով զերման սպառնալիք մա-
կողմը: Հիմա կը մնայ անեղծ թէ զերման ժո-
ղովորդը ո՞րչափ համբերող պիտի գտնուի, երբ
իրենց հայր ունիկը ամուսն 15ին 20 տակաւ ևս
ի՞նչ: Յաջորդ մէկ քանի շարքներուն մէջ գեր-
ման յաւանութիւնը որ անթիւ փորով կը զերմ
մինչ և այժմ գիտնալ՝ պիտի անցնի շարժանքի
բովն:

Գերման լրագրիներու այս պարտութեան խո-
սակցութեանց վրայ անցնելու է շարք մը կե-
րակի օրերուն մէջ զերման գիտնականութեան
խոսակցութեան թշնամի: Նախ՝ պաշտպանական խո-
սակցութեան շարք մը և թէ՛ զերմանները սկսեալ են
զաւանկեցնելու յարմարութեանը եւ մեզ և երե-
կակայցեց թէ ինչպէս կարելի է հաշտեցնել մեծ
յարմարեցնելու թշնամիին յարմարեցնելու եւ
մեզու զաղաքաբնի հետ: Երկրորդ՝ անոք կը
զուտեն թէ զաւանկեցնելու մէկ քանի անձնան

զերմութեան վառակեցան:
Հիմա որ ամէն մարդ կը կարգաւ պատերազմի
լուրերուն իւրաքանչիւր մանրամասնութեան, բա-
ւական է ըսել թէ արեւմտաւոր մէջ շարքուն
հակառակադրութեան մէջ զերմէ բոլոր շարքու-
թիւնները զաւանկեցնելու նպատակաւ եղած են,
որոնց ամենէն աչքի զարնողը Շաթա-Թիկոյ առեւ
ամերիկեան ծովային զորաց յաղթութեան էր:
Այս չրջանին մէջ անոք զաւանկեցնելու մը հետ
զիջւորեցան, մեծ տարածութեամբ հաղթա-
մը թշնամիին մեղքն առնելով: Պատմականապէս
միւս մասերուն մէջ անոք զաւանկեցնելու եւ
օգոյթաւորութեան արդիւններով անկեղծ զոգէլ
և պարծանքով մը ինչեւ ամերիկեան զաւանկեց-
նելու յոյս բերան զիջւորեցան, որին: Ազգայնաց
և փրկանացուց միայնակ ջանքերուն շարքին
զերման երկրորդ յարմարեցնելու անկեղծ փորձը
կանգ առաւ, եթէ չըսենք վիճեցաւ:

Իտալական ճակատին վրայ տարաբանեց զի-
մը եւս զուտ ցուցուցին: Բայց նկատի առնելով ա-
րեւմտաւոր մէջ զերմաններու կրած անարդարու-
թիւնները, չենք կարծիք որ երկար առնել ի վեր
յայտարարուած անարիական յաղթանակացը
երբէք կրնայ սկսիլ:

Լուր հասաւ թէ Ռուսաստանը հեռացել անկեղ
թշնամիին կը դադարէ: Գերմանիոյ հանգէլը:
Սակայն միայնակալ՝ որչեզիկ կատարուե-
թիւնը քաղաքին կողմէ զերման զերման գի-
տարմաններով փրկանալու և կամ գործանելով ա-
նոր գիտնական զերմանները ապաւոր: Միջոցին
հաղապեղեցներ: Համար պոլսեցիկներուն: Ռու-
սաստանին ինչոյնք մէջ զաւանկեցնելու առեւ
անոր: Ինչպէս մը մէջ են: Անոք կուզեն թէ ու
թիկոսը ըլլալ անոս ժողովուրդին: Բայց մինչ
հիմա անտարակա կը զերմ և ու կը գտնուի միայն
մինչ թույլ կուտան որ փրկանալու ապաւոր ու հա-
մարձակ գործէ այդ յաղթանակ երկրին մէջ:
Ճարման ևս անտարակա մէջ է և զիջուք թէ
պէտք է մնայ զաւանկեց, թէ ինչեւ իր շահին
համար անկեղծութեան գործէ:

Գերման սուզանները Ատլանտիկի ծովային
մաս յարմարեցնելու գործեցին ամերիկեան փառա-
ւորութեան հետ: Բայց, ժողովուրդին ցարդ 15
մեծ ու պղծիկ նաւեր ընկղմելով: Այս անկեղծ
յարմարեցնելու առեւ անկեղծ մը յաղթ չի
բերաւ: Եւսային չընտանեցներ: մէջ, այլ ընդհա-
կանալը ծոր թափ մը տուաւ: Գիտնականութեան
կը անհրաժեշտութիւն թէ զերման սուզաններու:
60 տակոսը խորանկաւ և փառաւոր ծովային
սահմանը արժ մակը վառարուոր: Գործած է
զերման սուզաններու քան թէ զաւանկեցնելու ծո-
վայնաց նաւերուն:

Ազգայնաց ուղէն անհրաժեշտութեան փողոյն զեր-
մանական քաղաքը և միայն անոյ մէջ միայն 518
զերման օգոյթներ կործանեցին: Իսկ ամերիկէ՝ ան
օգոյթներուն կործանած զերման ստանալ-
ները հայտնի եթէ անոնք այդ գոյմարը կը հա-
տեն ծօր:

Գերմանները նորէն իրենց բարբարոսութիւնը
ցուցուցին, երբ զաւանկեցնելու թիկոսներ կը գ
կարծիք խաչի հիւսնապետներուն վրայ ստանա-
նակային ուսմանը մեղքին:

Գերմանիոյ ուսանալի կայութիւնը, կրտսի թէ,
որ եւ յուսանալան կը գտնուի և Ազգայն
մէջ նախկին զերման զեղանակ ինքնագրի որ լը-
րագրիներուն մէջ յայտարարեց թէ ներկայ պատե-
րազմը քաղաքին ծրագրած է, փոխանակ զուտ
համարեցնելու համար բանտարկելու, իր կատա-
րութեան արտաւոր և Զուիցերիա: Անուշտ
Գերմանիոյ նպատակը ուրիշ քան չէ, քայց եթէ
այս մարդը գործանել իր հաւատութեան յարմա-
կանները սկսելու: Համար չկարող երկրի մը մէջ:
Տը: Միւլիշ, Բրուի գիտնականութեան նախկին
փառեւելէն միւս, Թաթ յայտարարութիւնները ը-
րաւ ըսելով թէ քաղաքը ինչեւ էր որ ներկայ պա-
տերազմը գաւեց:

Գերմանիոյ պահանջ մը դրած էր Ամերիկայի,
Զուիցերիոյ զեղանակ մեղքով, որ անհրաժեշտ-
ութեան յաղաքողով բանտարկուած զերմանապա-
տակ թիկոսները ապաւոր արժանութիւն, սպառնալով
որ հակառակ պարագային զերման կատարեալ-
ութիւնը պիտի ստանալ զերմ քանութեան ամերիկեան
գիտնականները: Այս պատմական զիջման ամերիկեան
կատարութիւնը պատմականաւ և թէ աղբիւրի
զեղքէ մը մէջ ամերիկացի գիտնականութեան
ու հաղապարակ կերպով հաղապարակ: Գերմանիոյ
բարբարոսութիւնը:

Իտալիոյ Համար Զոհող Անտարկտիկ Զինուոր մը
ԻՄՈՒՄԻՆԵՐԸ

Կրտսի չեւան Զախարի Եղիշեանը մը կայ որ
քաղաքական նկողմներէ պարզապէս է իտալացիներ-
ուն մինչ և այս վերջերս: Ժողովուրդը մ

$x^2 + y^2 = 1$
 $x^2 + y^2 = 1$
 $x^2 + y^2 = 1$

Գրիգոր Բեռնարդի	1
Մանուկ Բեռնարդի	3
Մարգարե Դաւթի	3
Զինարար Էրզնկան	4
Կարապետ Զարեհան	5
Աւետիս Անթիպոլսեան	6
Արամ Բաշեան	3
Գեորգ Զարեհան	9
Գեորգ Զարեհան	2
Մաղաք Փարսեան	2
Սողոմոն Տրաշեան	4
Արթիւր Զաւթեան	7
Մովսէս Կեռնիկեան	2
Յովսէփ Գամաղեան	3
Եղոյս Մարեան	11
Յակոբ Զաւթեան	6
Պօղոս Գարաշեան	2
Կարգի Եւսեփ Զարեհան	1
Վարդէփա Մարեան	3
Եղաշ Մարեան	4
Գարեգիկ Մարեան	4
Արթիւր Արապեան	4
Գեորգ Եւսեփեան	6
Համար Մարեան	12
Երջանիկ Գրեկեան	4
Նազար Տէմրեան	3
Մինաս Գրեկեան	7
Գրիգոր Կեռնիկեան	7
Յովսէփ Կեռնիկեան	6
Արամ Գրեկեան	4
Արթիւր Մանուկեան	3
Մովսէս Արապեան	7
Զարար Կեռնիկեան	7
Եղիշ Կեռնիկեան	6
Յովսէփ Կեռնիկեան	3
Մարթա Գամաղեան	3
Եղոյս Կիրակոսեան	10
Սամուէլ Զաւթեան	6
Ղազար Զաւթեան	6
Ստան Զարեհան	7
Կարապետ Բեռնարդի	7
Արարատ Մարեան	6
Պօղոս Զարեհան	1
Ստեփան Փանայեան	2
Նշան Զաւթեան	8
ՄԱՐԱՇԷՆ —	
Յարութիւն Մարգարեան	1
Շիրքի Բեռնարդի	6
Պարոտ Օրմանեան	1
Աստուր Գարաշեան	8
Միշտան Մարեան	1
Զարար Զարեհան	3
Աւետիս Պօղոսեան	3
Պարոտ Զարեհան	1
Յովսէփ Կեռնիկեան	1
Պարգի Եւսեփեան	2
Տիգրան Բեռնարդի	3
Քարոտ Տաւրեան	1
Մովսէս Մարգարեան	1
Յակոբ Զարեհան	1
Համարատ Օրմանեան	6
Տիգրան Տէր Մարգարեան	3
Պարոտ Կիրակեան	4
Յարութիւն Քարեփեան	9
Շիրքի Մարգարեան	1
ԿԱՐԱՊՈՒՆ —	
Արթիւր Խաչատրեան	11
Միշտան Տարապետեան	10
Նազար Աճեմեան	6
Գրիգոր Զարեհան	7
Թէրիշ Զարեհան	3
Գրիգոր Զարեհան	7
Աւագ Զարեհան	6
Առաքի Զարեհան	6
Պարոտ Մարգարեան	4
Մարգար Բեռնարդի	10
Յակոբ Խաչատրեան	6
Վարդէփա Պօղոսեան	5
Մարթա Նարգիկեան	2
Նազար Բեռնարդի	2
Քիւրճի Փանոս Դարմանեան	9
Վարդէփա Օրմանեան	10
Աստուր Մարգարեան	6
Փանոս Մարգարեան	6
Պօղոս Մարգարեան	6
Լեւոն Մարգարեան	4
Յակոբ Քարապետեան	9
Մարգար Դարմանեան	4
Աւագ Քարապետեան	4
Աւետիս Բեռնարդի	8
Լեւոն Մանուկեան	9
Կարապետ Զարեհան	8
Փանոս Միշտան	4
Համար Դարմանեան	5
Քարոտ Դարմանեան	4
Գրիգոր Դարմանեան	6
Փանոս Դարմանեան	8
ԶԱՐԱՐ ՄԱՐԱՇԷՆ	
«Յուսարեթ»	

ՀԱՅ ԴԱՍԱԼԻՔՆԵՐԸ

Սևերիկայի ժամանկութիւնը ներկայ պատե-
լաւոր երեսն րեքու մէկ նոր տխուր երեւոյթ,
Սևերիկահայ դազութի կեանքին մէջ:
Հայեր կան որոնք զինորդական պարտադիր ծա-
րարութեմ խոյս տալու համար Հազար ու մէկ
կոմ ժիշոցեանց կը գիտնեն:
Հայեր կան որոնք թիւրք հիւպատոսին պաշտ-
ութեան քանակ զիմելու աստիճան աստիճանով են:
Հայեր կան որոնք իրենց կորաշրթին անմատթ
շրթեր կը դրկեն որպէսզի յաջկոյն խաբել կա-
թարութիւնը թէ իրենք են ընտանիքի միակ
կուսակը:
Հայեր կան մեր մէջ որոնք իրենց վաշխած նիւ-
թական ապշահոգութեան մէջ անմարտիկ, չեն ու-
նիլ լուկ ոչ Հայոց և ոչ ալ Սևերիկայի ոգնու-

$\rho_{L\omega\omega} = 4\pi\epsilon_0\epsilon_r\epsilon_r$

Հայեր կան որոնք յոստարկած յառնն կառնեն
սուս վկայութիւններով պաշտպանել երկնաւոր
Քիւր, Կառիւր, Թիւր և Կեղծերը։
Հայ բարոյգէշներ կան ձեր մէջ, որոնք պատ-
գանախօսի կոչուած ստացողի մը Հեղինակու-
թիւնովը, Եկեղեցւոյ բնակիչն ձեր ժողովուրդի
արդէն լրտած Հոգին կը մեղացնեն բակով թէ
Աստուած է որ այսպէս պատկերացմով, սովով և
Հիւստեանութիւններով կը պատած ձեզեացոր մարդը։
որովհէտ անկեղ պատասխանայ և ապաշխարէ։ Մեր
այս կրօնաւորները իրենց այդ արտաւանդ շարդո-
րները, որոնք ահաւոր աշխտներու զուտ բացին ան-
մեղ ազգերու զոյհին։ Չեմ հասկնար թէ բարոյա-
կան ի՞նչ լինէ՞ միայն արեւ եւ լի՞ն

հայտնաւած գրականներու ծնողաբայ բախ՝ թէ Աստուծոյ անօրինակն է որ բոլ Երեւանները ողջ ողջ խաւէն նոսրացած ջուրի մէջ և ստիպելն զիկ որ ուտեն զանոնք... Եւ՛ր կրկնուին այսպիսի չղջւելաւորներ, ո՞ր միտք, ո՞ր քննադ իշ բոլորապէսաւոր այս զմեռալիկ անօրինութեան զէմ, ո՞ր զբաւ մէկ իրեն զաստուարներ մեր զլիքին։ Ասա՛ւ այսօրինակ այլադատակարար, այս օրինակ տախտի Երեւանցիները Երեւան Եկած են մեր զազգային կեանքին մէջ, որոնց զբայ զարարներ կանգ առնել և մտածել։ Մեր մամուլի և Հասարակական բոլոր ոչ-մեքու տալ զարարականութեան է լրջօրէն ճեւտել չա՛յ մոզովորդի Հողեկան զգալականքներուն Հետ խաղցող Հայ կրտսեր որդւնէ՛ր կենտուն Հետ խաղցող Հայ կրտսեր որդւնէ՛ր կենտուն Հողեկան զգալականքներուն և անոնց կեցծ զկանեկուն և ցոյց տալ իրենց Հանգիցի անդգոք վերաբերմունք ու խաւա Նահիպոյթիւն։ որոնք այսպիսի տեղի ու զարարականի բնիկացող ոչ միայն իր զրեմն այս աշխարհ Երկրին թաղաքացիական զարարականութեան, այլ Խոտակոխ կրենն զարարքի և իրականութի օրէնքները որոնց զբայ Հիմունաւծ և անհատին ու ազգին փոխ յարարականները. տեղի կուտան ամերիկեան Հասարակութեան և կառավարութեան կապակածու վերաբերմունքին զգլին Հայ մոզովորդի, կը նսեմացնեն այն Հայ Երեստապետները որոնք սիրայտաւ մտած են ամերիկեան զօրին տակ իրենց կեանքի զմոյք զպատասխանելու այս աշխարհ Երկրի, որ այնքան զոչ-նպատակները բրած է մեր մոզովորդի տառապանքներ մեղմացնելու համար։

երկէլ, մենք խոյս տուինք թիւրքիս կոշուած
զօրօքներէ եւ իրաւունք ունէինք, սակայն ո՛չ մէկ
պարտադրա՞յն տակ Հայր աշխ երկրին մէջ իրաւունք
ուզող զիտէլու ստաւին, կեղծիքներ, թիւրք շիւապա-
տաւին որդեկազն յանդիմ խոյս տալը թաղապաշտ-
ական պարտականութենէն:

Ի՞նքեք անցեալին մէջ խոյս տուինք մեր իսկ Հայ-
րապետին ազաւթազատական շարժումէն, մենք ստոր-
բէն զիտեկցինք թրքական վարչապալաթիւններէ
նրան չի մտածեցինք ազգային կազմակերպուե-
լով, միազգամ բնգծիւս վերէ տալ մեր զգէն թրք-
ական անարգ անժօթք, ապ խաբէրայ եւ արիւն-
արբու ցեղին տիրապետութիւնք:

Մենք մեր լայն թիւեր ստրկութեան մէջ որո-
նեցինք: Եւ ահա մենք առեւեկեցինք: Մարտիկներ
կըլ զրաւ ներկայ ահաւոր իրականութեան առջեւ:
Եւ յոյն այլ նաւագահ՝ ո՞ր է որ պիտի ապրին
այս երկրին մէջ և այս նաւկապաւորական օրերու
մէջ: Գորտիկս եւ ք՞ոյն է որ Ամերիկական զա-
րկութիւն երկուս պիտի նկատուի կարգ մը կ'ըմի,
անտարբեր և երկիտ հայերուն պատճառաւ, ը-
կել կուզէի թէ մենք այսօր ինչպէս պիտի ներկա-
յանանք Ամերիկային, իբրև ազատասէր բայց հա-
մաժուած Արեւելցի ազգի որ գաղափար թէ իր
կողմ և քրոջ պատեր, կեանքը պաշտպանելու
անկախօք: Թուրքաթիք, երկիտ և սաափառ ու
կեղծօք Արեւելցիք մը, որ պատարար և անիբա-
ւարար բոյն զամ և այս ազատ երկրին մէջ՝ իր
սեւ հոգին ապրեցնելու իր օթածպիքներովն ու
լքքներովք Նպարտաախու համար միայն: Բա-
նական հարաբեր թիւեր պարտեք կատարածին
հենք է: Բանկային հարաբեր թիւեր հոգեկան
սեւմ թուիքներու քնդունակութեան մէջ է:

Իրացիին Երախտաբեանքը մէջ իր հարստութիւնը շնորհով մէկը պարզ առաջակ մըն է: Ընկերական շաղկապցիւններն արժեանքը մեզը բերուած ազատութիւնը ճիշդաբար վաւերաց ածնը, վստա մըն է սկ իր սեփական փորձ համար ապրուց մէկը ստանալ մըն է:

Այստ պատերազմ կայ Բնաման զէմ է ամենարդ որ այս երկրի հետ կապուած է, պարտաւոր է մտնել իր պարտաւորութեան զերին մէջ: Հրաման է մտնել զինորական ծառայութեան էջն է միջնաւոր բնկեր շաղկապցիւններու հետ առաւ, զենք ունի, հարստ ու համարեղ թայ երով, առգծի զոտ մարդերով զինել իրաւունքը պարտականութեան դատար, հոն ուր մարդ էնկը կը մտնայ ալլես երկրուան նիթապատի, երկրական վաւերելի խորտակի կեանքը է կանխաւաճայ իրաւունքի ու արդարաւ Բնան զատել շաղկապցիւն:

Հայրենիքին ծառայութիւնը բարոյական նոր
կանգ մը կը ծնի զինուորին մէջ. գոյութեան ի-
նչեւեռ-կարողութիւնը աւելի կը պայծառա-

սկսանքել, թէ ներկայ պատերազմով, Աստուած
կուզէ իրարմէլ զանազանել ու զտանել անմեղսներն
ու անմեղները, ազնիւն ու վատք, կարծն ու երկ-
շտար, խելագան ջրիտանմանն ու Բաճկեաթի արեւ-
նաշաղաթի Դուռնոս սարքազանն կըզոյ ջրիտան-
եայ նայ պատուելին:

Կենսքը իր կենսանորոյ բարեշրջմանբով պի-
տի շարժանքէն ընթանալ զպիտ լուսապոյնն ու զդոյր
պայծառ Հորիզոնները՝ թէկուզ ժաղկայային ար-
եան ծովոր պատուելով, թէկուզ անթին ու ազնին
Հոգիներու շրթներու վրայէն սաշկելով բայց
վերջապէս պիտի հասնին արդարեւ թեան լուսաշա-
րքանքները, վառք, զերիզմանին ու ջեխին մէջ
արարեալով վատու թեան, սուսին ու կեդիթմ
սարուն երկրպագուներն:

ՅԱՌՈՒԼԵՐԻ ՈՐԲԱՆԱՄԸ

Յառաջըրբ Ս. Գր. Եկեղեցւոյ Որբախնամ Ընկերութիւնը առաջա Ե ին յոյժ շահեկան մոլոյ մը ունեցաւ: Պր. Արսէն Միշայէրեան չբարկրուած էր խառնել, որ իր սովորական սպեղանիքեանը մտաւորապէս հայ օրբախնամ կեննէր աշտարակայ ստեղծողական զորմանկութեան պէտքը: Այժմեան աշտար կարիքները, բաւ, արեղ չեն թոյլատրեր շատ հեռուօր ապագայի իրայ խորհելոյ, որրոյնք հիմա զոյգ կուզէ, մայրական խնամքի կրթութեան ե հաստիարակութեան պէտք ունի: Մեր ազգի ապագան այդ որրոյններու այժմեան կրթութենէ կախեալ է եկուշ քրաւ որ զամենի մէջ գտնուած զրամք չը պահեն այլ ամբողջութեամբ զորմապրութեան դէմը: Պր. Միշայէրեանի բաւարարութիւնը, որ բոլոր ներկայ եղողներուն զր-

[illegible]

զրադեպացիականություն ընկերութիւնը իր ամս-
տրեայ մոպոմբերը կրնայ շնորհ, առեւտրաշուք յե-
տաւ առաջադիւնը և բոլոր ներկայաները կողմ
մէ պիտի ընդունուեցաւ որ ընկերութեան ամէն
մէջ անգամ ամսառաւ մէջ մէկ յայն գործի որ
անձամբ աշխատելով իր կամ արեւն ապրիլի համ
գործարանի մը մէջ՝ այդ տարիի իր ստացած
միտքեր յատկացնել որբերուն: «Ամէն ցարք», ք-
տաւ առեւտրաշուքունէն. «Ամէն աշխուք շա-
նոմ գրաւմը բաժնի կը բերելնք աշխուք. աշխուք
թողէք այս անգամ անձամբ կընէք այդին և մեր
մէտքն ու ջրաբերիք արդիւնքը նուիրարներնք, ու-
րով մեր անկեղծ սէրը այդ որբուկներուն շնամբ
հարուստ ու աղքատ հաստատարարք ցոյց տուած
կրկնքն և գեղեցիկ սերտիս կապած կրկնքն
երբ նախապատկաւած բոլորելու և կարգադրելու և
ստեղծ որրաշուքաց գաւառիկներուն հետ»

Ֆոգոփոք միանայն Հատանութեամբ այս աստու-
նարին րիշտունեայ՝ արտանայն իր դիւանին որ
քրջանութի կոչ մը ուղղի այն չղջիակ րոյոր Հայ
կնկերուն և օրորփրեան, Բորթախմարին անդադ
լլլան կամ ոչ, և խնդրեն որ այն շարժման մասնա
կէջ ղլլան, այսինքն՝ իրենց մէկ օրտաւ այնա-
նարանին աղբիւրն իրենց արերուն Ետանը։ Ետանը
յանմն առին ոչ թէ միայն իրենց զատակաց մի օր-
տաւ շահար իտերարեւել և րկիկութեանն աշ-
նանային րազման աստղին Ֆոգոփոք (ն րանից
լլլայն Հոկտեմբեր 2 ին) գրտականին գրտալ դեղի։
Ի մէջի այլլց երեցկին S. Բուսնական պատանց
իր անդաշտուն աղբիւրքներ Յրեղիսի ու Եր-
րէլ։ Բորթախմար Ֆոգոփոք և շէշաղի կարտաու-
նութիւր Բալիֆորնիայ րոյոր արթախմաններն՝ ի-

արու հետ գործակցելու և սերտ յարաբերութիւն
պահելու : Զրկվելիք Որբախնամին թելադրած էր,
բայտաւ, որ իբրեւ Քայիֆորնիոյ գաղտնի կեդրոն,
ինքն ստանձնէ այն կարեւոր գործի նախաձեռնու-
թիւնը, և պաշտանապէս կոչ մը ուղղէ Քայիֆոր-
նիոյ ըստը որբախնամներուն օրդէպի մէկ կտեղ

100

դով ժողովքին քր հազմին, և իրենց տեղակա-
ններստեան ընկերութեան Հասցումանքն պահե-
լով Հանդերձ՝ որքերս խոսումապարտեան զոր-
ք փոխանակ ալ և ալ տեղեր ցրուելո՞ւ մէկ
այսք ի ք մէկ կերպորանցին, Զրկնդոյի Որբորան
մը ընկերութեան արդ ապաւորելի չափովորդ
իւր պարտի աւար ժողովի խորհրդակցութեան
շարքին տեսն զէ՛լ

Տե՛կ. Բզազերը Բխառեան երկու կտոր ձեռա-
ործ նուիրած էր ընկերութեան, որ նախ որ
Ինձանաճանութեան գրուեցաւ և ինկաւ Տե՛կ. Թե-
կեայ էճանաճանին որ փնճանճաւար նորէն նը-
րկեր ընկերութեան՝ ապագային զարմեայ փ-
նճանճանութեան զնկու չամար:

Այս թղթով ամառային շրջանի փերջինը ըլ-
լալով, փարչութիւնը ներկանշուած պաշտպանի և
ամբողջէն չամարցոյ, յետ որոյ արկինքներ գո՛-
րաւով ցրուեցան՝ Հոկտեմբերի առաջինէն շորե-
արքի նորէն մէկտեղ գալու որոշուածով:

ԿՏՐՈՒԻ ԿՕՍՊԵՐ

— Երբ պատահեցիք որ աշխատանքում ձեր
ձեռք ազդեցիք ձեր կուտայ, մարդիկ կը կոչեն
դուք **ԿՏՐՈՒԻ** :

— Ձեռք ուղբը բանաստեղծը հակասել, այլ անոր
պարզությունը թարգման հանգիստանալով՝ բռնեք
Ձե՛ր կերպ իրոք որ զեղեցիկ բան ժրել է, բայց այ-
նպես ամենաբիցի յախաճանախ ճճուտ ժրել է (չէ՛նէ) :

— Մարդիկ միխթարուելու կէտ մը ունեն աս
համարանքան զրաջ կը թելույզ որ յաշոգուծի-
ն կախալ մը չունի չէ՛ք չորհէք զիմացձե՛կ :

— Սէրը սիրաբ կը թելեցնէ, բայց անսիրտ կը

Գրառուները :
 Բող մէկը դարձան մը գտնել, Հազար մարդ
 յանձնեք իր գտնել :
 Աստուածն է մի՛ բեր, մինչև որ գործով
 զապաշուցանան բաժնի :
 Բարի բարստ մը մեր տիկնոջնունը և օրհորդ-
 ներուն Համար, աշտ ամբան մէջ, պիտի լլայ : Կե-
 րպիւրի բնաշի և Համեստութեան պահել :
 Կան բնաշիքներ օրով իրենց զաւակներուն
 լլայ կը նային օրվա զկողմեր, իրենց կամքն ու
 հաշիւնն անկար :
 Զախմիտի՛ Գեղեցիկն և թո՛ղ Հաւատեալն
 մը ցանակը կրթալ ուր որ կուզի :
 ՀԱՍՏԻՍՑ՝ Ը. Գ.

ՄԱՆՈՒ ԱՅԳԻՆՆԵՐ

Եթէ այդքի տանկու իպատակ տեկն տեսցատանա
Հետեհարկերք տեսնելու եւ շուտով —

110 էջեր կէս մզոն աղուոր ջաղաքի մը հայուէ-
կոն յաւ. 35 էջեր Բարսաղի, 25 էջեր սե խաղաք,
10 էջեր մայակայ 70 էջեր Թամարն, ժեմաւամար
երեք տուոր, էաւ տան, երկու տառն, գործաւու-
րի տանքի, փոմփինի փէշք, երեք հաղար աղա-
րի փայշի, 6 հաւ ջորի, հարեհանք, երկու վա-
րի 3 թրք, տանն տառակ գործիքներ յաւ հող,
ոչ հարա փէն ե ոչ ալ ալջալայ: գինն է\$58,500-
յաւ գիւրին պայճամներ, \$8500 կանխիկ, Թա-
ղարքը ջրափին կկար քինեմ 20 տարի: Ե տակաւ
մարտգին կէսին ձէլէն: հարկերին վարստն տա-

— 20 էջեր, 18 էջեր մտքերի 12 տարեկան, 2 էջեր սայուրի ծառաստան, երկու էջեր, փոփոխիկ լինելի, ախու 5500 թրդ, 250 առեկ պաշտե և արդար եղած գործերի: լիջր, լաւ հոգ, ապուր ըրաւ: գինն է՝ \$11,500: \$3500 կանխիկ: Ժողովար գիւրի պաշտան: Տասր օր ծածանակ ունիքը: անակ փեր ծախս չէ:

— 20 էջեր, տուն, ախու թրդ պաշտե և մաս մը արդիւրի: 7 էջը ապուր ծախսայ ապուր մը: լինելի: գինն է՝ \$3200: \$3000 կանխիկ, Ժողովար լիւրի պաշտաններ, աչա տարուան ըրաւը \$2000 Էն առեկ կրկույ:

Առանց ց անհետ չամար գիւղի Ա. ԲԱՐԱՆՍԷՄ՝

Թլիֆոս 16 էի 2 Սելսեր կամ Եւսի 7

154 Իսր. Յիսուք փառոց, Սելմա, Ք.

Շատա կարեւոր պատճառ
հանգիստ ձանկեր
Եւն զիտեւ.

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԴՐ՝
ԻՐՈ՛՛՛

ԱՅՍ ԽՕՄԲԵՆ
ԱՐՏԱՍԱՆԵՅ Ն.
ՄԷՋ . .

ՄԷՋ Զոս Էճք ծա
Խոսարճագոյն գնէրս
Զիքրինկ փանօնք 1
Էտիսըն Աղամանդէ տիւ
Քօլօնպիա Կրափօնօյա

Hock

ՀԱՔԷԹ-Պ,

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԱԿԱՆ ԶՈՐԱՅԻՆ

Յերբայի մէջ եւր թիւերը մեր շրջանային թիւերը, ընդհանուր թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Ստորագրողը մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը, որոնք մեր շրջանային թիւերը...

Liberty Pharmacy
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄԱՐԱՆ
Թի 1202 911 Բէյ ՍՊ
(Վէճէս Գալլիպոյ)
Ֆրէճէճ, Բալ.
Բաց է առաւելում ժամը 7-ը
մինչև երեկոյան ժամը 12-ը
Ամէն օր

Fresno's Biggest, Busiest Store
Radin & Kamp
TULARE ST. BETWEEN I. AND J.
We Sell for Less Because We Sell for Cash
ԳՆՈՒՄՆԵՐ ՍԻՍԹԵՐՆԵ ԶԱՄԱՐ ԱՆԵՒԿ
ՍԷՄ ԱՄԱՆԱՍԵԱՆԸ ԵՐՐՈՐԴ ԵՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՀԱՄԱՐ
ԱՄԱՆԱՑԻՆ ՄԱՐԴՈՑ 15 ՏՈՒՆԱՐՈՑ «ՓԱՄ-ՊԻՉ» ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐԸ \$1,85
Ինչո՞ւ անանա, երբ քաղաքի մէջ ամենէն արժէքաւոր և ամենազին սիւ
թերը կարող է զինչ յիշեալ գեղեցիկ գումարով:
Նաեւ կը ծախենք ամառուան ձեւեր չափիկներ՝ օձիկներով և հասարակ
գինն է \$1,00: Առանց տոնանայու եկուր և անգամ մը տես:
Գարնան համար բաժակեց Նուէրն սիւթեր իրականին մէջ կարծէ որ
դառ և անգամ մը տեսնես համոզուելու համար թէ շատ գերազանց են
Տալերնոց Նուէրն սիւթեր (ներքնահագուստներ) այժմ 69 սենթ:
Վերոյիւնախերուն համար մասնաւորապէս տեսէք Սիւ Մալիսաներն:

Barrett-Hicks Co.
1035-1041 Eye St. Phone Exc. 2
ԲՆԱԻ ԱՆԸՈԳ ՄԻ ԳՏՆՈՒԻՐ ՔՈՒ ԱՅԳԻԻԴ
ԲՈՐԲՈՍԵԼՈՒ ՎՏԱՆԳԻՆ ԱՌՋԵԻ, ԱՅԼ ՀԻՄԱ ԾՄԲԷ
Միտիւ (բորբոս) քանի մը օրուան մէջ աւելի փնտ կը հասցնէ քան զոր
կարելի է շտիկ ամբողջ եղանակին մէջ: Անոց մի գումար: Գնէ մեր «Բ-
փաթ» կամ իտալական «Ալտի» կոշտ ծծմբիկու մեքենաներն ինչպէս մը և
յաւ ծծմբիկ աշտիկ: Աւելի աշտիկ է որ բորբոսում սկսելէ առաջ քան թէ վեր-
ջը սկսիս ծծմբիկու գործին:
ՊԱՐԴԵ-ՀԻՔՍ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
1031-1041 Այ փողոց Ֆրէճէճ, Բալ.
Փրէճիկ, Ամէն տեսակ Զերմաներ
Հարուստ, Զերմաներ, Ներկեր, Առաջադասական

ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏԱՆԻՆԵՐ
Patented by H. G. ESSAYAN Patent Office, January 1, 1918, Washington, D. C.
Արդէն շինուած, պատրաստ են Ազատութեան Մատանիները, որոնց աւելոր, ինչպէս կը
տեսնուի, շինուած են Հայկական Երօշակով, վեց փոքր ստաղկեր կը խորհրդանշեն
Հայկական վեց նահանգները, իսկ մէջտեղի մէջ ստաղկ կը խորհրդանշէ Կրիկիան: Մա-
տանիները շինուած են 14 սերմեր զուտ սակիէ և գեղարուեստական նաշակով:
Գինն է \$7.50
Կամանք Մատանիները \$6.00
Հետո տեղերէ կանխիկ ապագայութեան կրօնականներ, ձմեռու ծախքը մեր վրայ: Մատա-
նիները ճիշդ մեր ժամանակը շաբաթուան համար լաւ է «Նուրբերին» մը երթալ և ճիշդ
չի կողմը, առանց տեղորդ վճարումի:
ԿԱՐԴԷՆ ՈՐ ԱՐԻՆ ԶԱՅ ԱԶԱՏՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏԱՆԻՆ ԶԱՅ ՄԸ ԿՐԷ ԻՐ ՄԱՏԻՆ ՎՐԱՑ
Ազատութեան թանկ փափաքողները, թող հանին լեցնել տակի կտորներ և գնին հետ ձեռ-
փակելով՝ գրկել մեզ:
Հանեցէ՛ք գրկել Ազատութեան Մատանի, ապա և գինը ներքին կտաւաճ:
Ամառ Հազդ
Հազդ
Քաղաք
ESSAYAN JEWELRY COMPANY
387 Washington St. Boston, Mass.
Telephone, 4635 Fort Hill

ՏԵՂԱԿԱՆ

Ընկ. Ա. ՄԻՔԱՏԷԼԻԱՆ, շատով պիտի մեկնի Իսթ. Զ. Գ. Մ. Ամերիկայի Զորք Գառն. Ժողովին մասնակցելու և յառաջիկա կը խնդրէ իրեն հետ թղթակցողներն որ բարենպաստ ամսակներն ուղարկել «Նախընտր» թերթի հասցեով:

Ս. Մ. ՄԱՅՈՒՆԻԱՆ

Ամերիկայի առաջին յորդաբար, որի հանդէսը տեղի պիտի ունենայ Յունիս 23 ին, կիրակի օր երեկոյեան ժամը 7.30 ին:

Գրական համեստ աշխատանք մըն է որ աշխատակցած է Պոլսոյ և Թիֆլիսի թերթերուն, ինչպէս նաև Ամերիկայի շատ մը օրկաններուն: Կարգադրած է զանի մը թերթեր և հրատարակած է բառակապակցական զրգեր — Վեհ. Հայրենիք Բազու, Արթուրի, Այս մը Ամերիկայի, Հայկական, Արարատ—Կովկաս և այլն:

Ամէն մէկուն պարտականութիւնն է օժանդակ հանդիսանայ և պահել զուգորդուած մեր գրականութեան համար իրենց կեանքը մաշած հայ աշխատանքներուն:

Չմոռնալ Յունիս 23 ին:

ԵՊԵՄ — Զ. Գ. Կ. Եղեմի կոմիտէի հրատարակչին ժողովը յետաձգուեցաւ ընկ. Ա. Միքայել-Կանի կարգադրութեամբ, ի նկատի առնելով որ այս զապտիկայ մէջ զեւ ևս Ազգային Միութեան մասնակցող կազմուած չէ: Ընկեր գործիչն այդ նոր պատակաւ այցելեց Պատ. Միքայել-Կանին, Պատ. Պաղտատարեանին, Պրն. Յովհ. Նազարեթեանին, Մայր. Տէրօփիլեանին և ուրիշներու, բացառեց անոնց Ազգ. Միութեան կազմելու նպատակաշար-մարտիները: Համաձայնութիւն կայացաւ որ շտաբարթի օրը, Յունիս 12 ին է. Բ. Բ. Միութեան, Հայ Առաքելական և Բողոքական եկեղեցիներու, Զ. Ս. Թամկափար և Զ. Գ. Կուսակցութիւններու, ներկայացուցիչները հաւաքուին և կազմէն Հայ Ազգ. Մ. Եղեմի մասնակցող:

Ժողովի եկող հասարակութեան տաղանջ պարգրեցաւ այդ նպատակը և նոյն իսկ Բիւրոյին և կողմեր անտարուսնէ հետեցան:

Յառաջիկայ կիրակի, Յունիս 16 ին, կ'ըստին միջոց մամբ 1ին, Ֆառլորի Մարգարեան Ակումբին մէջ տեղի պիտի ունենայ Մարտուրի գիւղի համապատասխան ժողովը: Ժողովին, կարգ մը հարցերու շարքին պիտի կարգադրուի նաև Իսթի մասնակցողներու ճիշտանային ժողովին եկած նա-կարգադիր Յաննա:

Անցեալ շտաբարթի իրիկուն տէր և տիկ. Սե-րգեաններ, ի պատիւ Յովսէփ Խաչատրեանի զին-առակցութեան, հաշիկերով մը տուին իրենց բը-նակարանին մէջ: 25 ի շաբ հրապարակուի կային, որոնք պատշաճ բարեմակութիւններ բրին Հայ ժողովը զինուորին որհետեան օրը 16 ուրիշկան-չուղներու հետ մեկնեցաւ զմեզ:

Պրն. Միքայ. Յիւնիսին Օրջնանի Յրկան Լիւս-յարթու մէջ և մտադիր է ընտանեօր հաստատել հաս:

F. L. IRWIN

Ֆ. Լ. ԻՐՈՒՆ

Թեկնածու

Գաւառի Հաւանքեմիի (Օսթրիք)

Պաշտօնին

Եպիս. Ընտրութիւն, Օ-գոստոս 27, 1918

Վաթարթի Մ. Իգմիրեան Գրադարանի փոքրի-քը տեղի պիտի ունենայ Վաթարթի Լէյքը, Յունիս 16 կիրակի առաւօտեան ժամը 9 ին: Ուստի կը հրապարակուի ներկայ ըլլալ իրենց լրելու հետե-րին ընկելով:

Կարգադրուած մէջ համակներ ունին Վահան Գաղանձեան և Տեղեան Տեղեկեան (Հաղորդակցի):

Անցեալ շաբթու մէջ Երուսաղէմի Միջին տի-կինը մանչ գաւառի մը ունեցաւ:

Ստացանք Յրկանի մէջ հրատարակուող շա-րթերը: Միտումնաւ առաջին և երկրորդ թիւերը:

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

Չուս անասնաբուծութիւնը երկրագործութեան մէջ ճիշդ է և թէպէտ այս նիւթը կը տարբերի իմ ամէն անգամուան գրածներէն, սակայն փոփոխ-ը որ Առաքելագիր ընթերցողները ասոր շուրջ ալ մասնաւոր գաղափար մը ունենան: Կը յուսամ թէ ապագային այս նիւթին նկատմամբ կրնամ ման-րաման բացատրութիւններ տալ:

Ինչպէս ամէն գաւառագիր մարդիկ, նմանակն և ամէն կարգի անասններ իրենց ախոյանը շնորհիւն ունին, և ևս պատկանութիւնը ունեցած եմ աշխարհի ախոյանն ցուր, կոմբ, խոցը և մին տեսնելու: Աշխարհ, և մասնաւորապէս պիւնի-գական միւրեւ, ախոյանը ճիշդ պիւնիգրա տեսած և մանրամասն գնում և ևս որոն պատկերը կը գրկեմ մեզ: Ասոր անուր Զարքը է (պիւնի-գական անուն մըն է), և ուղղակի պիւնիգրայն ներմուծուած է այս երկիրը պատկերով մտարի մը ասոր: Նա 2320 հրաւան կը կշռէ և մասնա-րապէս 70 մասնաշաբ բարձրութիւն ունի թի-կունքներուն վրայ շափելով:

Այս մին Այսուացի մը, Մը. Ուրիւք Բրաուն-գըր, ներմուծած էր և անցեալ աշուն զայն ծա-խեց ուրիշ Այսուացի մը, Մը. Ս. Զ. Կուս, Օկ-տրեյն, (\$17,500) յառաւուն ետք հազար հինգ

հարիւր տալիք: Արեւա անհարարձր գինն է որ երբէք զմարումն է ունէ միւս: Այս միւսն առաջին տէրը երբէ հազար տալիքի ազանովագրութիւն կը կրէր, իսկ ներկայ տէրը զայն բարձրացուց տաս հազար տալիքի, որը անհարարձր ազան-ովագրութիւնն է ունէ միւս վրայ:

Մը. Բրաունգըր կրտէ թէ ինք այդ միւսն չը-նորհիւ հարիւր հազար տալիքին աւելի գրած չի-նած է ճիշդ տարւան միջոցին. և ներկայ տէրը, Մը. Կուս, կը յուսայ այսչափ կամ աւելի ալ ինքը վառակիլ: Զարքըրը գին 7 տարեկան յո-վատակ (Սրէյլիոն) մըն է:

Կը տեսնենք թէ ի՞նչ սքանչելի պատեհու-թիւններ կան անասնաբուծութեան, ինչպէս նաև երկրագործութեան ո՛ւնէ ճիշդին մէջ:

Ելուլ, Այսուացի Գ. Մ. Հազարապետեան

ՀԱՅՐԵՆԻԲ

Բաժանորդագրուեցէք անմիջապէս: Ամերիկա-հայութեան ամենաճին, ամենատարածուած և ա-մենաառաջին օրաթիւրը: Հայաստանի և այլ վայ-րերու մէջ ունի բազմաթիւ թղթակցներ: Միշտ կը հաղորդէ ազատագրութեան անունները: Բաժնեկրին է տարեկան 5 տուրք: Հասցէն՝

HAIRENIK PRESS, 7 Bennet St. Boston Mass

Edgar A. Nichols

ԷՏԻԱՐ ՆԻՔՈԼՑ

Իրր թեկնածու Երրորդ թաղաքաշէմի Բանա-թեպըրի պաշտօնին, կը փափաքեմ բոլոր անակ-հակ եղողներուն ըսել թէ վերջին շորս տարիներէ ի վեր թաղաքիս ուստիանական բաժանմունքին մէջ կը ծառայեմ, և այս զիրար ինծի որոշ զի-տակցութիւն մը պարգեւած է թէ ի՞նչ են պաշտո-նական անհրաժեշտութիւնները որոնք կարեւոր են Բանաթեպըրի պաշտօնը վարելու յաջողութեամբ և միտմանակ զո՞ն թողելով ասորը վաճառք թա-ղաքաշէմ:

«Օրէնքը նախնայ» և «օրէնքը գործադրել» հո-մանիք են:

Երկուքն ալ նախնայու համար անհրաժեշտ է շարունակական փորձառութիւն ունենալ, պար-տականութեան լուրջ ուղղութիւն և խոնական եկատուութիւն:

Եթէ մեր անդակութիւնը ընտրէ թեկնածու մը պաշտօնին, մեր միակ փափաքը պիտի ըլլայ անշուշտ որ մեր բարւոյն համար մեր զաղափար-ները իրականանան, ինչպէս և հանրութեան օգ-տին համար:

Երբ զուէ մեր իսկն կը նշանակէք և մեր ուզած թեկնածուն կրնարուի, կզգաք թէ յաղթանակ մը շահած էք:

ԱՆՄ ԶԻՇԻ ԱՅԻ Ե ՄԵՐ ՆՊԱՏԱԿԸ

Երբ մեր իսկն կուտար, յառաջիկայ նախնա-կան ընտրութեանց տանն, մեր խաշանիչը դրու-մեցէք ԷՏԻԱՐ ՆԻՔՈԼՑի անունը գէմ:

Բնու առթիւ շարժի ունենալ գզգզու մեր այս ուղղութեամբ տուած իսկն համար:

ՅՐԼՁՆՈ ԳԱՌԱՌԻ ՔՈՒԼԱՏՈՒՆԵՐՈՒՆ

ԵՐԲ մարդ մը կը վարձու թու զորձը կատարե-լու համար, զուս երկու յառակութիւն կը փոխու-ն — նկարագիր և գործին մասնաւոր յարմարու-թիւն: Ինչո՞ւ ուրեմն միւսին փորձը չընել հան-րային պաշտօնեայ մը ընտրելու տանն:

Յրկան գաւառը պէտք է որ մասնաւորապէս մարդուն մարդիկ և ձեռնաս անմիջ ունենայ օրովս պաշտօնեաներ: Իմ 15 տարուան թշուական գործն Յրկանի մէջ Յրկան գաւառի թաղաքա-ցիներուն տուած է պատեհութիւն մը հանձնու-լով նկարագրելու: Փաստաբաններ և թիւիչներ պի-տի ըսնէ մեզի թէ ևս օրինական թշուականութի-ւնը մասնաւորապէս մը բրած եմ և գիտեմ թէ ի՞նչ անշուշտութիւն ունի թշուականութիւնը օրէնքի հետ: Այս ծանոթութիւնը Բորձրի (Գրապիւն) գործի մէջ անհրաժեշտութիւն մըն է և այս գոր-ծը չէ կարելի ձեռնհաս օրէն կատարել առանց այս մասնաւոր մարդանքի ու ծանոթութեան:

Ազգայններու և բարեկամներու իրաւունքն է որոշել թէ ո՞ր մեղակարարը պէտք է թողլ վախ ձեռնալը. սակայն հանրութեան իրաւունքն է գիտնալ մասնաւոր պատճառը և ուստի Բորձրի գործն է, արեւմտի և կամ բանասէր զէջերուն մէջ ապագայը երեւան ընել, օրովս թէ թիւ-ական յանցանք մը գործուած է, այդ յանցանքը օրինաց ապէս հանուի: Դիտարկութիւնը, ձեռն-հաս Բառուրի մը հակոյութեան տակ, կարող է որոշել մասնաւոր պատճառը և հաշիւային ապա-ցայը օճարագործը, եթէ ունի է գործուած, դա-տաւաստան յանձնելու:

Ես կը խնդրեմ որ զուէ հետապնէք իմ նկարա-գիրը, կրթութիւն և կարողութիւն և ապա մա տուցանէք: Եթէ անդակութիւնը իսկապէս կիս Բորձրի պաշտօնին:

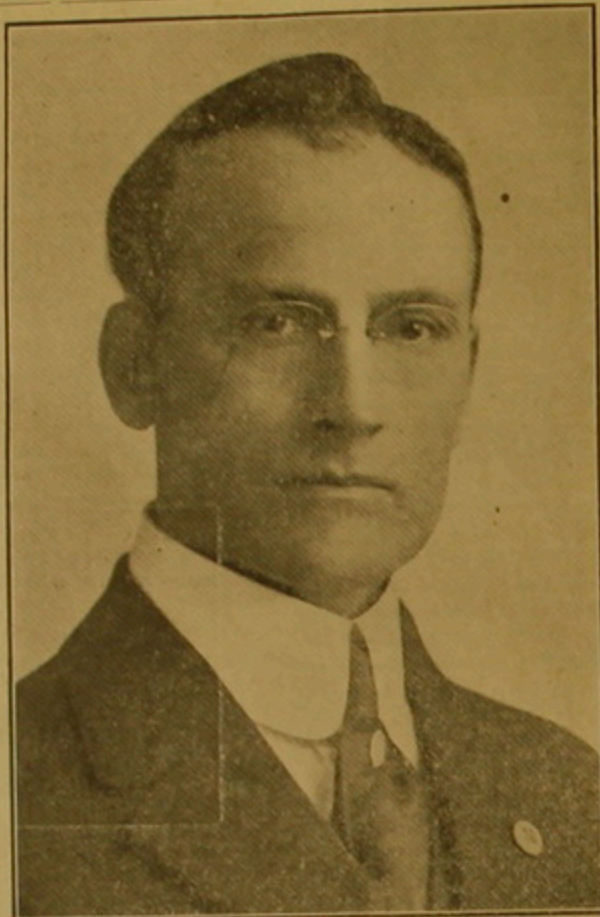
ՏՈՔԻՐՈՐ Ս. Փ. ՔՐԵՐՊԸ

Փ Ո Ն Ա Ն Ս Տ Ա Յ Ա Գ Ր Ի

Շնորհակալութեամբ ստացանք —

Մ Դարբինեան ձէյմարտն 563 \$2
ձան Դարափեան Յրկան 562 \$2
Ն Օնանեան Լուս Ամերիկ 548 \$2
Մ Նալպետեան Լուս Ամերիկ 556 \$2
ձէյլիքիի գործ. ի հաշի հաւաքան. \$10,12
Սարգիս Երեցեան Եմըր Ալլըն 563 \$2
Դազար Տոնապետեան Տիրոյր 563 \$2
Տիկ. Եւա Միսաքեան Յրկան 559 \$2
Մ Ֆիլեան Մանչեսթըր 538 \$1
Յ2 Պ2 Իգնատիսեան Լուս Ամերիկ 600 \$4
Մ Դերակեան Քլոյիս 538 \$1
Մ Դազարեան Փրալիտեան 562 \$2
Ս Վարդանեան Լուս Ամերիկ 538 \$1
Տ Ամրոյեան Յրկան 536 \$1
Գ Պոզուեան Շիֆակ 565 \$2
Գ Տէրտեան Շիֆակ \$5,55

Ա Ալիկեան Սան Յրանիստ 532 \$1
Ս Չառուգեան հառապեան Շիֆակ \$1,95
Յ Նանիկեան Շիֆակ 564 \$2
Վ Յովսէփեանի նուէր Արմեանկ Ստեփանեան
Նէ Գորբ Սախ 565 \$2
Ն Փոռիկեան Պիմիկեմըր Նիս Եմր 559 \$2
Ռ Վանայեան Լուս Ամերիկ 571 \$2,50
Ռ Վանայեան Լուս Ամերիկ 565 \$2
Յ Բոգիկեան Թորթեան 564 \$2
Լ Ակապեան Լուս Ամերիկ 565 \$2
Լ Գուրաեան Լուս Ամերիկ 548 \$2
Յ Ալեքսանդրեան Սան Յրանիստ 547 \$2
ՄԵՍԻԱՅԻ Գործակալէն (հառապեան) \$3
Տ Գալիքեան Յրկան 512 \$2
Սիրափիզի գործակալէն (հառապեան) \$1,65
Եղիա Տիրանեան Քիտի 550 \$2
Թազուի Նալպետեան Քիտի 539 \$1
Գ Զրանդեան Լուս Ամերիկ 566 \$2
Փ Օտապեան Լուս Ամերիկ 566 \$2

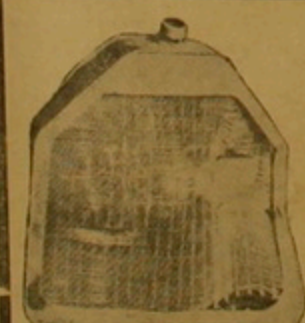
Ֆ. Լ. ԻՐՈՒՆ

Մը. Ֆ. Լ. Իրուն Յրկան գաւառի իսկա-տաններուն և ասոր զմարդ թաղաքաշէմներուն կը ծանուցանէ թէ ինքը թեկնածու է Բառու-թի Օսթրիքի (Հալուքեմի) պաշտօնին: Ին-քը ասոս տարիներ ի վեր Յրկանի մէջ կապրի և Միթի Բառուրի մէջ անգամ է, իրեն իր-նամակալ պաշտօնեայ ճիշ թողնէ: Վերջին փեց տարիներէ ի վեր թէ թաղաքին շահերուն և թէ իրեն պատիւ ընող պաշտօնավարութիւն մը ունեցած է: Ինքը արհեստով որմնադիր մըն է և գիտէ թէ ի՞նչ ըսել է գաւառին աշխատան-քը: Մը. Իրուն ընտանիքի տէր անմ մըն է ու-նիքիք գաւառի, որոնց երիցագործը, գու-տար մը, տեղւոյս ուսուցանեցին մէջ կուսանի,

իսկ միւս երկու օրդները տեղական վարձա-րաններու ուսանող են: Մը. Իրուն՝ բոլոր հանրային գործերու մէջ մրաջան մասնակցու-թիւն մը ունեցած է հոս գալին ի վեր և մասնա-ւորապէս պատերազմէն ապրին: Կարծիք Խա-չի հանգանակութեան գործին մէջ ամենաու-րին ետեղով աշխատեցաւ:

Մը. Իրուն այս պաշտօնին կը ձգտի, լի-ովին բարձր ըլլալով այդ պաշտօնին պահանջ-ները և պատասխանատուութիւնը և եթէ ըն-տրուի, անիկա աննկարող հաստատութու-թեամբ պիտի կատարէ իր պատասխանատու գործը և իսկապէս զո՞ն պիտի թողու:

Ընտրեցէ՛ք զինքը:

ՎԵՐԱՌԱՅ ՎԻՃԱԿԻՆ ՄԷԶ

ՄԻ ՄՈՐՆԱԲ

ՄԵՐ ՀԱՍՏԷՆ ԵՒ

ԹԷԼԷՏՈՒՆ

ԹԻԻԸ ՈՐ Է՝

Thomas Co. AUTO RADIATOR SHOP

ԳՐԻԳՈՐ ԹՈՒՄԱՍԵԱՆ

Մասնագետ Օթիս Ռեպարատիւր

ՄԵՐ ՆՈՐՈԳԵԼԷՆ ԵՏԲ

735 ԱՅ ՓՈՂՈՑ,

ՖԻԷԶՆՈ, ՔԱԼ

ԹԷԼԷՏՈՒՆ 647

ՅԷ ԻՆՁՈՒ ՕՐՈՍՏՈՊԻԼԻԴ ԷՆՃԻՆԸ ՇՈՒՏ ԿԸ ՏԱՔԱՅ ԵՒ ԼԱԿ ԶԻ ԳՈՐՇԵՐ

Պատճառ ուղղակի ՌԱՏԻԱՐՈՒԴԻ մէջ փնտռէ, կամ իբ կրնէ (Զուրը կրկա զէ) և կամ Զուրը չըջանը յաւ չէ, այդ փնտնէ մենք կրնան գտնել ու մօթուին պէտք եղած զօրութիւնը:

Մեր ունեցած կանոնաւոր սխալմին ու մեր ճիշդին մեղ պէտք եղած յար-մար գործիքներուն և 15 տարուայ երկար փորձառութեան շնորհիւ մեր գործը լի միջոցիք և ապահով գործ փնտոյններուն ամենէն յարմար տեղը:

ԴԻՄԵՏԷԲ՝ ԳՐԻԳՈՐ ԹՈՒՄԱՍԵԱՆԻՆ:

DR. L. S. CHOY

ՏՈՒՔՈՐ Լ. Ս. ՉՈՅ

1431 Tulare St., FRESNO, CAL.

ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ ՀՈԶԱԿԱՆՈՐ ԲԺԻՇԿԸ

Հ. Պոյանեան, որուն հասցէն է Բուրլի Տէ. պաշտ 144, Թրէքսո, կը խնդրէ լրագրոյ խմբագրութեան յայտարարել թէ Տիկին Պոյանեան երկար տարիներ անտանելի հիւանդութենէ մը տառապելէ վերջ, բուժուած է կատարելապէս Տր. Չոյի մեղքով: Այս տիկինը տարիներ յաճախած է անհղան բժշկներու բով թէ հոս և թէ Արեւելեան քաղաքներու մէջ, բայց օգուտ մը տեսած չէ անոնց զեղբերէն: Հիմա տիկինը կատարելապէս բուժուած ըլլալով երախտապարտ կզգայ չինացի բժշկին և կը յանձնարարէ զայն հայ հասարակութեան, և պատրաստ այս մասին իրեն զիմոզներուն աւելի մանրամասնութիւններ հաղորդել:

Բոլոր հիւանդութիւնները և ախտերը կը բուժեմ բուսեղաններու միջոցաւ: Բոլոր ձեր նեղութիւնները և ֆիզիքական տառապանքները եկէք և ինծի պատմեցէ՛ք կամ գրեցէ՛ք, և ամենայն զաւանդականութեամբ եւ անկէ պիտի ցուցնեմ առողջանալու միջոցները: Եթէ ուրիշ տեղերէն եկէ՛ք, ման մը չի կրցիք զբաղուիլ, մի յաւանաւորէ՛ք. այլ եկէ՛ք և ինծի հետ խորհրդակցեցէ՛ք: Խորհրդակցութիւնը ձրի է:

Ունիմ երկար տարիներու փորձառութիւն և դուք զործնականապէս կրնաք առողջել իմ բաժնէն:

Եթէ քաղաքի մէջ էք, եկէ՛ք գրասենեակս. իսկ եթէ քաղաքէն դուրս հեռու տեղ կը գտնուիք, գրեցէ՛ք ինծի, ձեր հայրենիք, ձեր հիւանդութեան նշանները, և ես այդ նշանները քննելով ձեր հիւանդութիւններուն կարուկ զարմաններ պիտի յանձնարարեմ:

Գրեցէ՛ք ինչ և սպասեցէ՛ք իմ խորհուրդներուն:

Ամէն տեսակ ներքին հիւանդութիւններ կը բժշկեմ: Շատերը բժշկած եմ սառնուրդ, լիցայնութեան, զրոնիկ հոստախի (քաթար) անմարտողութեան, երկկամուրջի, չերմամբութեան, ուսմարիքի և այլն ծանօթ տկարութիւններ: Հետեւեալ քանի մը վկայութիւնները բաւական ըլլալուն են համոզելու զմեզ.

Տր. Չոյ,

Հրապարակաւ կուգամ շնորհակալութիւնս յայտնել ձեզ զիս բուժելու զամբ երկկամուրջի հիւանդութենէս. ուրիշ բժշկները մինչև անգամ վրաս զործողութիւն կատարելու խօսք կրնէին, բայց դուն չորս շաբաթէն առողջացուցիր զիս քու զեղբերով: Կը յանձնարարեմ ուրիշներու որ ընդ զիմեն: 647 Էմ փողոց, Թրէքսո, Օգոստ. 31, 1917

Յերկ. Ս. ՎԱՐԳԱՆԵԱՆ

Տր. Չոյ,

Քու զեղբերդ զիս բուժեցին: Ուրիշ տեղերէն կրնային թէ պէտք էր զործողութիւն կատարուէր իմ վրաս անհաւատարմութիւն համար. բայց ես քու բուսեղան զեղբերդ փորձելով երեք շաբաթուան մէջ առողջացայ:

Շնորհակալութիւն:

ՏԻԿ. ՄԷՅՐԻ ՅԻԼՏ

Կուրծքի հիւանդութիւն ունէի տարիներ ի վեր: Շատ տեղերէն անհաւատ, բայց անողորմ. հիմա բոլորովին առողջացայ քու զեղբերդ անելով, հիւնդ շաբաթուան մէջ:

1028 Մէյօր փողոց, Թրէքսո

Josephian Furniture Co
848 Eye St. Fresno

Տանիք վերաբերեալ ամէն տեսակ կահաւորներ ծոր և զործանած ամէն զատակարար մարգարէ ծառայ: Գահաւորներ արարեալներ ժամանակ լաւ: Հաց եփելու զտարածներ լաւագոյն տեսակէն, զնիւ, ծախել և փախտակել: Մենք պարտաւոր կըլլանք հաւատարմութեամբ և խղճմամբէն ծառայել ամէն մարդու առանց ախտաբանական մենք կը ջանանք նաեւ ամէն խառնութեամբ աւելի պակաս զենք ծախել առանց ախտաբանական: Եկուր և տես: Եկուր եւ տես: ԱՆԷՔՍ. ՅՈՒՆԷՔՅԱՆ

Fresno Jewelry House

ԳՈՂԱՐԵՆՆԵՐՈՒ ԿԵԴՐՈՒՄՏԵՐՆԻ ՈՍԿԵՂԵՆ ԶԱՐԴԵՐ

Մենք եւս խիստ ճաշակաւոր բազմատեսակ և ամենավերջին նորարարութիւններով: Սկզբնի վերաբերեալ արժանիքները, նշանաւոր, հարսանեաց և տան օրերու յատուկ ու յարմար ոսկեղէն և զոհարարեղէն նուէրներ, մասանիւններ, զարդանկերներ, ժամացոյցներ ու շրջթաներ:

ՓՈԼ ԱԶԱՏԵԱՆ

1158 Այ փողոց

Թրէքսո, Բայիք.

Է. Է. ՊԵՐԷ, 602 ԱՅ ՓՈՂՈՑ

602 Այ Սթ. Ֆոն 495

Գալտարութիւն և օթմարդիկ նորագոյնութիւն կրենք ամենայն արագութեամբ: ԷՏ. ՊԵՐԷ երկար տարիներով փորձառութիւն ունի որպէս առաջնակարգ վարպետ մեքենագէտ. աշկէ կը ճանաչայ ձիւր և իր գաղափարները ի հարկէ արժեքաւոր է և սիրով պէտք եղած հրահանգները կատարելու յանձնարարեցին: Իրեն երկաթադրծ ու պայտար ինչպէս նաեւ համեալ ու սիրաշահող բնագործութեան ար անձ մը արժանի է հայրենի զաւթարուելու: Ամբողջ շաբաթուր եւ, և անկա ամէն կերպով կը ջանայ զմեզ զոհ թողուր:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԼՈՒՐ

ՊԼՈՒՐ ՊԼՈՒՐ

Այսինքն խնայած պիտի լինիս էթլ պղտուր զործանած:

Պղտուր զործանողը թէ՛ հաց կը զործանէ և շատ անուշ կատարող զործող մարդուն կենսական ոյժ տուողն է:

Կը ծախուի, փառաւոր 10 սէնթ. 100 փառաւոր \$9.00 է:

V. KRIBORIAN
2198 Railroad Ave., Fresno, Cal.

ՓԱՐՍԵՆՍ ՖԼԱՌՈՐ ԵԱՓ

ՓԱՐՍԵՆՍԻ ԾԱՂԱՅՈՐՈՐ

Բաց է կիրակիները և երկուշները:

1136 Հէյ փողոց, Թրէքսո, Բայ. Թէլէֆոն 469 Հէյ

Valley Lumber Co.

ՄԵՆՏ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ

Առաջ, Երկրէ, պղտուր պորտ, պատրաստ բուր:

Քիմիկ և հարաւորաւ ֆորթի ունիւք:

Ֆ. Տիմ Բրէտար, Սեկվանայաւոր

ՎԷԼԼԻ ԼԵՍԳՈՐ ՔԱՐԵՆ

Էյ և Մօնօ — Թէլէֆոն 1646

Միայն առաջին կարգի Այգիներ կատանմ.

նենք, որովհետեւ վերջի վերջոյ ամենք ամենազոյններն են:

Տեսէ՛ք Լեոնի ԱՌԱՔԼԻՆԻԱՆԸ (Արքիմ)

REAL ESTATE

LEON ARKLIN

Գործակալ ամբարձ կալուածքի

Յաւրբի շէնայան քերթի օփիսը

Թէլէֆոն 151

Յաւրբ, Բայ. (510)

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ ԵՒ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Օրէնագէտ և Փաստաբան

Եւանջել Կատանմ ամէն տեսակ գաղափար և արհեստական գործեր:

Սենեակներ 235—206, Բէյ և Թուրքի փողոցներու անկիւնը: ԲԱՌԻԼ ԵՆԷՔԻՆ ՄԷՅ:

Թէլէֆոն 366 Տան Թէլէֆոն 3621 W Կարիքակալութիւնը Թրէքսո:

ՀԷՐԻ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Փաստաբան

1933 Մարիփողա փողոց, Թրէքսո

Սենեակներ 4 և 5 Թէլէֆոն 579

ԳՐԻԳՈՐ ՕԶԱՆԵԱՆ

ՕՐԵՆԱԳԷՏ

Եւանջել Կատանմ ամէն տեսակ գաղափար և արհեստական գործեր, նաեւ գրեւ ու քննել օրէնքի վերաբերեալ:

Սենեակ B 1942 Քերմ փողոց, Թրէքսո

Թէլէֆոն 1 5 9 5

ԷՏՈՒԼՈՐ Ֆ. ՓԻԹԵՐՍ

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Եւանջել Կատանմ ամէն տեսակ գաղափար և արհեստական գործեր, գրեւ և քննել օրէնքի վերաբերեալ:

Սենեակներ Թուրքի փողոցի մէջ խնամով: 207—208 Լեոն Քերմիքսի Պիտիմի

Հէյ և Մարիփողայի անկիւնը Ֆոն 8 4 4

ԱՍԹՈՐ ԷԼՄԱՍԵԱՆ

ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Բիբլիոթեքն Պիտիմի

Ֆոն 7 7 2 Թրէքսո, Բայ.

ԱՐՍԷՆ ԵՐԷՏԵԱՆ

Օրէնագէտ և Փաստաբան

1942 Թուրքի փողոցի վրայ, Թրէքսո

Սենեակներ 129—130 ԷՏԵՐԻՆ ԵՆԷՔԻՆ ՄԷՅ

Թէլէֆոն 1537

ՏՐ. ՎԱՀԱՆ Գ. ԹԱՇՃԵԱՆ

ԱՏԱՄԱՐԱՐՈՅԺ

1933 Մարիփողա փողոց, Սենեակ 2—3

Օթիսի մամեր Թէլ. 920

Առաւուտներ 8—12 Կ. Օ. Ետմ 1—5

ՏՐ. ԳՐ. Մ. ԽԱՆԴԱՄՈՒՐ

ԱՏԱՄԱՐԱՐՈՅԺ

Մասնագէտ Կամբջակի և Աղոյցի

Կրիթիկ Միքիկի շէնքի, Հէյ և Մարիփողայի անկիւնը ամենաարագ շէնքի 6րդ

յարկը, 601 Թիւ սենեակը: Հետամայն 1966

ԱՏԱՄԱՐԱՐՈՅԺ

ՏՐ. Ա. Կ. ԱՂԱՄԵԱՆ

14 Տարուայ փորձառութիւն

ԷՏԵՐԻՆ Պիտիմի, Թիւ 105 սենեակը: Հետամայն

Թիւ 1888 և տան Թէլէֆոնի Թիւն է 1621 Յէյ:

ՏՐ. ՀԱՅԿ Մ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

(ԱՏԱՄԱՐԱՐՈՅԺ)

Բիբլիոթեքն պիտիմի, Սենեակներ 10—11

ՕՅԻՍԻ ԺԱՄԵՐ

9—12 1—5

Թէլէֆոն 772

Dr. I. B. HINES

ՏՈՒՔՈՐ Ի. Գ. ՀԱՆԷԶ

Փէրքըրսթ Պալմ, Հէյ փողոց

Բնակարան 353 Պէլմօն Երկր, Թրէքսո, Բայ. Թէլէֆոն 504

Օֆիսի ժամեր 10—12 Առաւուտ, 2—4 Կէս օրէ վրէժ

Իրիկուններ 7—8 Կիրակի օրեր 2—4

A. B. HOPKINS & SON

Ա. Գ. ՀԱՓԷՆՍ ԵՒ ՈՐԴԻ

ՄԵՆԵԼԱՐԱՐՉՆԵՐ

1240 Այ փողոց, Թրէքսո, Բայ.

ՀՈՒՐԷԼ ԹԵԼԶՆՈՅԻ ԴԻՄԱՅ

Թէլէֆոն 153 Օֆիսը միշտ բաց է

Մազկիմիներու ապագրանքներ ալ կը ծախուին:

Գները շաբաթուր: Չմտադրեալու նախագայի

վկայական: 44

ՀԱՆ ԷԼՄԱՍԵԱՆ

Անշարժ կալուածներու գործակալ

Սենեակներ 7—8 Բիբլիոթեքն Պիտիմի

Թէլէֆոն 772 Թրէքսո, Բայ.

Հետախօս 2133 Հէյ

ՄԻԼՈՐԷ Ք. ՏԱՅՄՈՐ

MILTON K. DYMOT

Մասնագէտ շուրթի փրժի և Լեոն

Նորոգելու գործին մէջ:

1803 Harvey Ave. Fresno, Cal.

ԳՐԻՄԱՐԱՆԵՐ

—Առաջ: Երկուշիկ մը գործակալն է Ա. Բ.

սենեակ, 9224 Պրանսիմ Էլմի:

—Բարձր մը գործակալն է Ա. Շաման Գ.

Օ. Պաշտ, 198:

ԱՍԵՐԻԱՆԱՅՑ ՔՐՈՆԻԿ

ԶԻՆՈՐ ԵՐԹԻ ԵՆՃՈՑԻ ՄԵ

ՍՓԻՐԻԿԻՍ, ՄԷԼԻ

Սփիւրիկի բնիկներէն: Եղիւ Քաշան, Կարապետ Քէլչեան, Բարթոլ Գաղափարեան և Ասատուր Եսայանի զինուոր երթախում օդաւանաւ: Մայիս 30 ին, փառաւոր խնայող մը արքային մաս մը բնիկներու փափագով իրր ողջերէն բնիկներուն:

Ներկայ էին Հարթֆորտի բնիկները: Եղան պարբեր, երգեցողութիւններ և տարուկ խոսակցութիւն, բոլոր ներկայ գտնուող բնիկները ուրախ միմյուրեւ մը առի աղբիւր: Ընկ. Փարթեանի կարն բայց զաւթարիչ բաժակահաւոր զինուորացի բնիկներուն՝ արդէն յիշատակ լեցուած սիրտերը աւելի թունդ հանց: Բոլոր ներկաները ունեցին որ փառ պահենք զարեւի ի վեր յիշատակ մը սիրտերուն մէջ զործողութիւն: Համար պատեն անթիւ ներկայացած ասան: Խնայելէն բաժնեկցանք մեղքի սեղաններով և արտասուալից աշխարհ: Նաեւ Թաւանան

ԿՈՅ ՍՈՒՍՈՐԵՆԵՐՈՒՆ

Սուտուրի զիւղիս Սուտուրեանի փողոցի վրայ Ընկ. Պաղաճաւորական ժողովը իր նիստերը զուարթ յաւրգարար և նախորդ պատրաստուած ծրագրի կանոնադրեր անհրաժեշտ հաստատելէ վերջ, Սուտուրեանի քաղաքի մասնաճիւղերու կողմէն զիւղեւած հաշուակիւններն ու զանաքն մասնաճիւղերը փառաւորացուցին:

Ա.— Ի միջի այլոց որոշեց Սուտուր. Ընկերութեանց զբաղմով երկու երթաւորով Ամերիկեան զորոց զիւղելու և զատարարակութիւն տալու զամբ, մին իրր ուսուցիչ և միւր իրր բժշկ ապագային իր զիւղին ծառայելու համար:

Բ.— Իւրաքանչիւր մասնաճիւղ պէտք է անպայման Աղբ. Միութեան Եւանջելութեան կողմէն մասնակցի զբաղանալիս իր տեղուր պայմաններուն համաձայն:

Գ.— Որոշեց պատրաստել միջոցներ և պատրաստել մէկ վերջի զիւղին վերադարձնելու արեւելեան միւր յիշատակ մը հաւատարմութիւն, Ամերիկայի մէջ պաշտպան ունենալ կամ ոչ:

Աղբ. սիրելի հայրենակիցներ, նկատելով որ Ամերիկայի մէջ գտնուող Սուտուրեանի ապագային նման շատ մը պարտաւորութիւններ կատարելու համար պիտի գտնուին անհրաժեշտութիւն կողմէն իրր այն աւարտագրներուն որոնք ինչ ինչ պատանակեցին միայն ինչ Ընկերութեան, շատով զան և միայն ուսումնասիրող բնիկներուն, որոնց նպատակն է Սուտուրեանի վերադարձնելու:

Հատուկ ուրեմն ձեր հայրենասիրութեան և բոլորիս կողմէն սիրտով իմ զիւղին պատուին ձեր նախաձեռնողութեան մասէք:

Ի զիմաց Սուտուրի Ուս. Միաց. Ընկ. Պաղաճ. ժողովին

Ասեւապետ՝ Լազար Ներկարարեան

Ասեւապետ՝ Սեդրակ Քորոյեան